

1. Neka je po konvenciji $\inf \emptyset = 0$ i $\sup \emptyset = 0$. Neka je $X = [0, \infty)$, i neka je funkcija $m : \mathcal{P}(X) \rightarrow [0, \infty]$ definisana sa

$$m(A) = \sup A - \inf A, \quad A \in \mathcal{P}(X).$$

- (a) Dokazati da je m fazi mera u širem smislu.
 (b) Dokazati da je fazi mera m neprekidna od dole.

2. Neka je $X = [0, \infty)$, i neka je skupovna funkcija $m : \mathcal{P}(X) \rightarrow [0, \infty]$ definisana sa

$$m(A) = \begin{cases} 0 & , \quad A = \emptyset \\ \sup A & , \quad A \neq \emptyset \end{cases}.$$

Dokazati da je m fazi mera u širem smislu, i izračunati Šokeov integral funkcije

$$f : X \rightarrow [0, \infty), \quad f(x) = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt{x}} & , \quad x \in (0, \infty) \\ 0 & , \quad x = 0 \end{cases}$$

u odnosu na fazi meru m , koristeći konvenciju da je $\int_c^c \infty \cdot d\alpha = 0$.

3. Neka je $X = \{a, b, c, d\}$, i neka je fazi mera $m : \mathcal{P}(X) \rightarrow [0, \infty]$ definisana sa

$$m : \left(\begin{array}{cccc} \{a\} & \{b\} & \{c\} & \{d\} \\ 3 & 0 & 5 & 4 \end{array} \right), \quad m(A) = \begin{cases} 0 & , \quad A = \emptyset \\ \max_{x \in A} m(\{x\}) & , \quad A \neq \emptyset \end{cases}.$$

Izračunati Šokeov integral funkcije $m : X \rightarrow [0, \infty)$ definisane sa $f : \left(\begin{array}{cccc} a & b & c & d \\ 11 & 8 & 5 & 7 \end{array} \right)$.

REŠENJA

1. Za svako $A \in \mathcal{P}(X)$ postoje $\inf A$ i $\sup A$ (gde je $\inf \emptyset = 0$ i $\sup \emptyset = 0$). Pri tome zbog $A \in \mathcal{P}(X)$ imamo da je $\inf A \in [0, \infty)$ i $\sup A \in [0, \infty]$.

(a) Dokazujemo da za m važe aksiome [FM01] i [FM02] fazi mere.

[FM01] Po usvojenoj konvenciji je $m(\emptyset) = \sup \emptyset - \inf \emptyset = 0 - 0 = 0$.

[FM02] Iz $A \subseteq B$ očigledno sledi da je $\inf A \geq \inf B$ i $\sup A \leq \sup B$. Pri tome iz nejednakosti $\inf A \geq \inf B$ sledi da je $-\inf A \leq -\inf B$. Sabiranjem nejednakosti $\sup A \leq \sup B$ i $-\inf A \leq -\inf B$ dobijamo da važi nejednakost $\sup A - \inf A \leq \sup B - \inf B$, odnosno $m(A) \leq m(B)$.

(b) Neka je $A_n \in \mathcal{P}(X)$, $n \in \mathbb{N}$ niz skupova takav da je $A_1 \subseteq A_2 \subseteq A_3 \subseteq \dots$, i neka je $A = \bigcup_{n=1}^{\infty} A_n$.

Dokažimo da je $m\left(\bigcup_{n=1}^{\infty} A_n\right) = \lim_{n \rightarrow \infty} m(A_n)$. Neka je $x_n = \inf A_n$, $n \in \mathbb{N}$ i $x = \inf A$, i s druge strane neka je $y_n = \sup A_n$, $n \in \mathbb{N}$ i $y = \sup A$. Dokazaćemo da je $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x$ i $\lim_{n \rightarrow \infty} y_n = y$, odakle će tada da sledi

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} m(A_n) &= \lim_{n \rightarrow \infty} (\sup A_n - \inf A_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} (y_n - x_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} y_n - \lim_{n \rightarrow \infty} x_n \\ &= y - x = \sup A - \inf A = m(A). \end{aligned}$$

(b.1) Iz $A_1 \subseteq A_2 \subseteq A_3 \subseteq \dots \subseteq A$, po definiciji infimuma je $\inf A_1 \geq \inf A_2 \geq \inf A_3 \geq \dots \geq \inf A$ odnosno $x_1 \geq x_2 \geq x_3 \geq \dots \geq x$. Dakle, x_n , $n \in \mathbb{N}$ je monotono nerastući niz nenegativnih realnih brojeva, te postoji $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n$. Pri tome je $x \geq 0$. Iz $x_1 \geq x_2 \geq x_3 \geq \dots \geq x$ sledi da je $x \leq \lim_{n \rightarrow \infty} x_n$ i preostaje da dokažemo da važi striktna jednakost. Neka je $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = s$, i pretpostavimo suprotno, da je $x < s$. Kako je $x = \inf A$, to postoji $t \in \mathbb{R}$ takvo da je $x < t < s$ i $t \in A$. Iz $t \in A = \bigcup_{n=1}^{\infty} A_n$ sledi da postoji $n_0 \in \mathbb{N}$ takvo da $t \in A_{n_0}$. Međutim, iz $t \in A_{n_0}$ sledi da je $x_{n_0} = \inf A_{n_0} \leq t$, a tada zbog $x_1 \geq x_2 \geq x_3 \geq \dots$ dobijamo da je $s = \lim_{n \rightarrow \infty} x_n \leq x_{n_0} \leq t$, što je u kontradikciji sa $x < t < s$.

(b.2) Iz $A_1 \subseteq A_2 \subseteq A_3 \subseteq \dots \subseteq A$, na osnovu definicije supremuma sledi da važe nejednakosti $\sup A_1 \leq \sup A_2 \leq \sup A_3 \leq \dots \leq \sup A$ odnosno $y_1 \leq y_2 \leq y_3 \leq \dots \leq y$. Dakle, y_n , $n \in \mathbb{N}$ je monotono neopadajući niz nenegativnih realnih brojeva, te stoga postoji $\lim_{n \rightarrow \infty} y_n$. Pri tome važi da je $y \in [0, \infty]$. Iz $y_1 \leq y_2 \leq y_3 \leq \dots \leq y$ sledi da je $y \geq \lim_{n \rightarrow \infty} y_n$ i preostaje da dokažemo da važi striktna jednakost. Neka je $\lim_{n \rightarrow \infty} y_n = s$, i pretpostavimo suprotno, da je $s < y$. Kako je $y = \sup A$, to postoji $t \in \mathbb{R}$ takvo da je $s < t < y$ i $t \in A$. Iz $t \in A = \bigcup_{n=1}^{\infty} A_n$ sledi da postoji $n_0 \in \mathbb{N}$ takvo da $t \in A_{n_0}$. Međutim, iz $t \in A_{n_0}$ sledi da je $y_{n_0} = \sup A_{n_0} \geq t$, a tada zbog $y_1 \leq y_2 \leq y_3 \leq \dots$ dobijamo da je $s = \lim_{n \rightarrow \infty} y_n \geq y_{n_0} \geq t$, što je u kontradikciji sa $s < t < y$.

2. Po definiciji je $m(\emptyset) = 0$, a iz definicije supremuma sledi da $A \subseteq B$ implicira $\sup A \leq \sup B$ odnosno $m(A) \leq m(B)$, gde smatramo da je $\sup \emptyset = 0$.

Za $\alpha \in [0, \infty)$ imamo da je

$$\bullet F_0 = \{x \in X \mid f(x) \geq 0\} = \{0\} \cup \left\{x \in (0, \infty) \mid \frac{1}{\sqrt{x}} \geq 0\right\} = [0, \infty),$$

\bullet a za $\alpha > 0$ je

$$F_\alpha = \{x \in X \mid f(x) \geq \alpha\} = \left\{x \in (0, \infty) \mid \frac{1}{\sqrt{x}} \geq \alpha\right\} = \left\{x \in (0, \infty) \mid x \leq \frac{1}{\alpha^2}\right\} = \left(0, \frac{1}{\alpha^2}\right].$$

Pri tome je

$$\bullet m(F_0) = m([0, \infty)) = \sup [0, \infty) = \infty,$$

$$\bullet \text{ a za } \alpha > 0 \text{ je } m(F_\alpha) = m\left(\left(0, \frac{1}{\alpha^2}\right]\right) = \sup\left(0, \frac{1}{\alpha^2}\right] = \frac{1}{\alpha^2},$$

te dobijamo

$$\begin{aligned}
 \text{(C)} \int f dm &= \int_0^{\infty} m(F_{\alpha}) d\alpha = \int_0^0 \infty \cdot d\alpha + \int_{(0,\infty)} \frac{1}{\alpha^2} d\alpha = 0 + \int_{(0,\infty)} \alpha^{-2} d\alpha \\
 &= \lim_{\substack{t \rightarrow 0^+ \\ s \rightarrow \infty}} \int_t^s \alpha^{-2} d\alpha = \lim_{\substack{t \rightarrow 0^+ \\ s \rightarrow \infty}} \left. \frac{\alpha^{-1}}{-1} \right|_t^s = - \lim_{\substack{t \rightarrow 0^+ \\ s \rightarrow \infty}} \left. \frac{1}{\alpha} \right|_t^s = - \left(\lim_{s \rightarrow \infty} \frac{1}{s} - \lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{1}{t} \right) = -(0 - \infty) = \infty.
 \end{aligned}$$

3. Sortirajmo elemente skupa X po neopadajućem poretku vrednosti funkcije f u tačkama skupa X , sa fiktivnim elementom x_0 za koji je $f(x_0) = 0$. Tako dobijamo

$$f : \begin{pmatrix} x_0 & x_1 = c & x_2 = d & x_3 = b & x_4 = a \\ 0 & 5 & 7 & 8 & 11 \end{pmatrix}.$$

Koristeći formulu

$$\text{(C)} \int_X f dm = \sum_{i=1}^4 (f(x_i) - f(x_{i-1})) \cdot m(\{x_i, x_{i+1}, \dots, x_4\})$$

za izračunavanje Šokeovog integrala nad konačnim skupom dobijamo

$$\text{(C)} \int_X f dm = (f(x_1) - f(x_0)) \cdot m(\{x_1, x_2, x_3, x_4\}) + (f(x_2) - f(x_1)) \cdot m(\{x_2, x_3, x_4\})$$

$$+ (f(x_3) - f(x_2)) \cdot m(\{x_3, x_4\}) + (f(x_4) - f(x_3)) \cdot m(\{x_4\})$$

$$= (5 - 0) \cdot m(\{c, d, b, a\}) + (7 - 5) \cdot m(\{d, b, a\})$$

$$+ (8 - 7) \cdot m(\{b, a\}) + (11 - 8) \cdot m(\{a\})$$

$$= 5 \cdot \max\{m(\{c\}), m(\{d\}), m(\{b\}), m(\{a\})\} + 2 \cdot \max\{m(\{d\}), m(\{b\}), m(\{a\})\}$$

$$+ 1 \cdot \max\{m(\{b\}), m(\{a\})\} + 3 \cdot \max\{m(\{a\})\}$$

$$= 5 \cdot \max\{5, 4, 0, 3\} + 2 \cdot \max\{4, 0, 3\} + 1 \cdot \max\{0, 3\} + 3 \cdot \max\{3\}$$

$$= 5 \cdot 5 + 2 \cdot 4 + 1 \cdot 3 + 3 \cdot 3 = 45.$$